

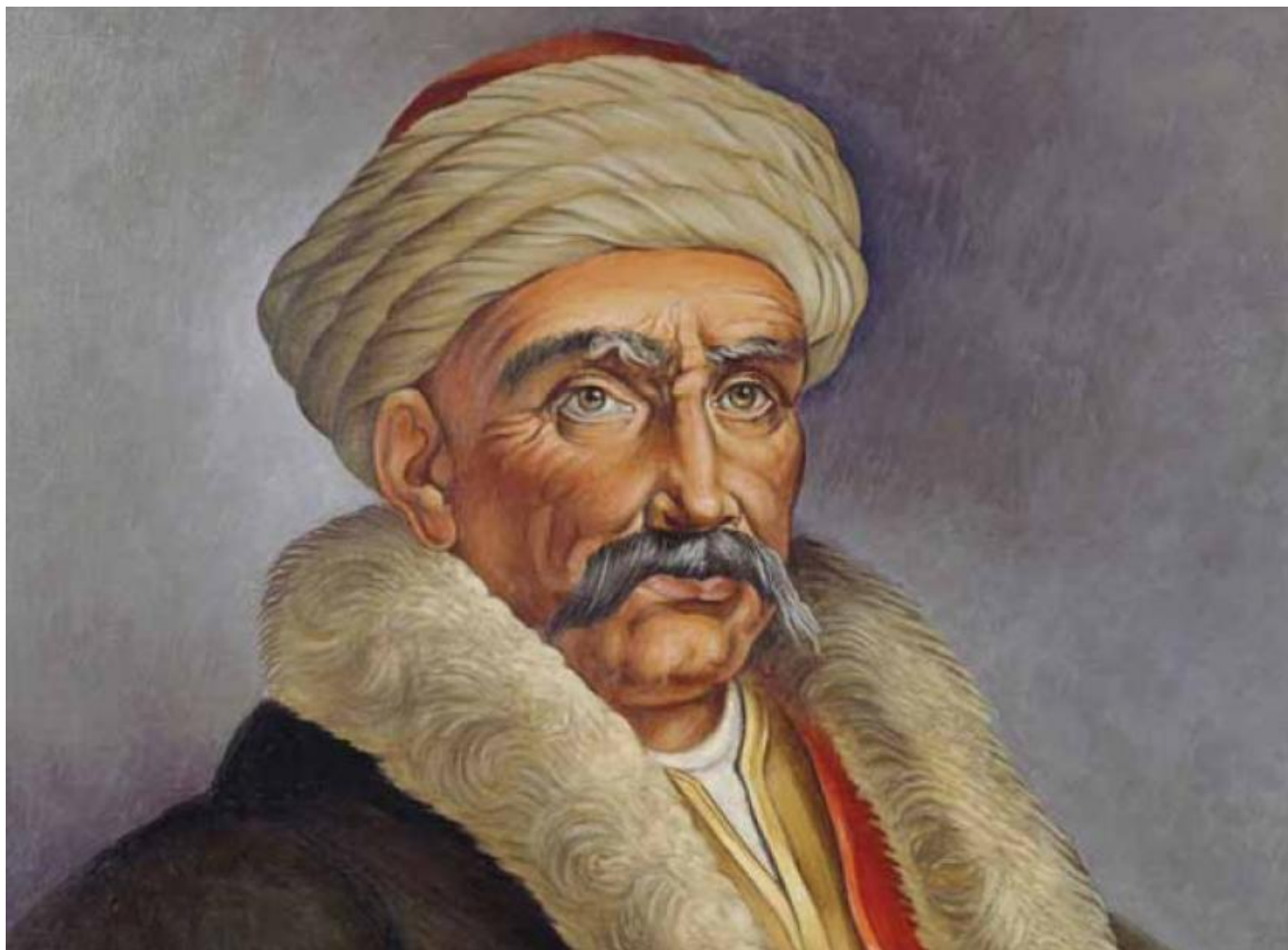
1 Απριλίου 2021

Πανούτσος Νοταράς: Πρώτος Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων κατά την Οθωνική περίοδο

Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Ιστορία, Αρχαιολογία, Παλαιογραφία, Στρατιωτικά & Εθνικά θέματα

Κορίνθιος προεστός και πολιτικός, που ανέλαβε διάφορα αξιώματα κατά τη διάρκεια της Επανάστασης και διετέλεσε πρώτος πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων κατά την Οθωνική περίοδο (19 Νοεμβρίου 1843 - 18 Μαρτίου 1844).

Ο Πανούτσος (Παναγιώτης) Νοταράς γεννήθηκε στα Τρίκαλα Κορινθίας στις 31 Μαρτίου 1740. Ανήκε στη γνωστή οικογένεια δημογερόντων της Κορινθίας, οι οποίοι υπήρξαν σημαντικοί οικονομικοί και διοικητικοί παράγοντες της Πελοποννήσου πριν και κατά τη διάρκεια της Επανάστασης του '21. Ήταν γιος του Σπυρίδωνος Νοταρά, ενός από τους πιο καλλιεργημένους προεστούς της εποχής του. Λόγοι υγείας δεν του επέτρεψαν να σπουδάσει στην Ιταλία. Διέθετε, ωστόσο, πλουσιότατη βιβλιοθήκη και αξιόλογη κλασική παιδεία.

Νέος ακόμη, πρωταγωνίστησε στα Ορλοφικά, ενώ αργότερα μυήθηκε στη Φιλική Εταιρεία (5 Νοεμβρίου 1818) από τον Γεώργιο Καλαρά. Λόγω, όμως, του χαρακτήρα του και της κοινωνικής του θέσης, έδειξε επιφυλακτικότητα για την έναρξη του Αγώνα και δήλωσε ότι τότε μόνον θα συναινούσε, αν η Ρωσία συντασσόταν επίσημα με την Επανάσταση. Ωστόσο, μετά τις πρώτες θεαματικές επιτυχίες των Ελλήνων και την άφιξη του Δημητρίου Υψηλάντη στην Πελοπόννησο, οι αντιρρήσεις του κάμφθηκαν τον Ιούλιο του 1821. Στο μεταξύ, τον Απρίλιο του 1821, οι Οθωμανοί είχαν εκτελέσει τον αδελφό του Ανδρικό.

Κατά τη διάρκεια της Επανάστασης προσέφερε τις υπηρεσίες του κυρίως σε

διάφορα πολιτικά αξιώματα, λόγω και του προχωρημένου της ηλικίας του. Υπήρξε μέλος της επιτροπής για την επεξεργασία του Πολιτεύματος της Επιδαύρου και στη συνέχεια διορίστηκε υπουργός των Οικονομικών (Ιανουάριος 1822 - Απρίλιος 1823). Κατά τη θητεία του στο αξίωμα αυτό υπέγραψε έντοκα γραμμάτια, που αποτέλεσαν ένα πρώτο είδος ελληνικού χαρτονομίσματος.

Πολιτικά, ακολουθούσε την παράταξη των Κουντουριώτη - Μαυροκορδάτου, αλλά κατά τις εμφύλιες συγκρούσεις έδειξε μετριοπάθεια και διαλλακτικότητα. Αργότερα έγινε μόνιμος πρόεδρος του Βουλευτικού, ενώ κατά την Γ' Εθνοσυνέλευση της Τροιζήνας εξελέγη ομόφωνα πρόεδρος κατά την πρώτη φάση (Απρίλιος 1826). Λίγους μήνες αργότερα παύθηκε από το αξίωμα, επειδή είχε υποστηρίξει τον ανιψιό του Ιωάννη σε τοπικές ταραχές. Ωστόσο, η καθαίρεση αυτή δεν τον εμπόδισε να προσφέρει ένα σεβαστό ποσό (10.0000 γρόσια) από την προσωπική του περιουσία για να ενισχύσει την Επανάσταση, που βρισκόταν σε κρίσιμη φάση.

Επί Καποδίστρια διορίστηκε μέλος του Πανελληνίου (συμβουλευτικού οργάνου του Κυβερνήτη) και στις 29 Νοεμβρίου 1829 πρώτος πρόεδρος του Ανέκκλητου Κριτηρίου (Εφετείου) Ναυπλίου. Παρά την επιθυμία του να αποτραβηχτεί και λόγω ηλικίας από τα δημόσια πράγματα, ο Κωλέττης τον έπεισε να προεδρεύσει στη «Συνέλευση» που είχε οργανώσει στην Περαχώρα τον Δεκέμβριο 1831, ενώ διετέλεσε επίσης πρόεδρος στην Ε' Εθνοσυνέλευση του 1832.

Η Βαυαρική αντιβασιλεία τον διόρισε μέλος της επιτροπής για το Εκκλησιαστικό ζήτημα (1833). Κατά την Α' εν Αθήναις Εθνοσυνέλευση (8 Νοεμβρίου 1843 - 18 Μαρτίου 1844), που συγκλήθηκε μετά την εξέγερση της 3ης Σεπτεμβρίου 1843 και την αλλαγή του πολιτεύματος που ακολούθησε, ο Νοταράς εξελέγη πρόεδρος, προσωρινός στις 8 Νοεμβρίου 1843 και οριστικός λίγες μέρες αργότερα, στις 19 Νοεμβρίου.

Στην εκλογή του συνέβαλε καθοριστικά ο σεβασμός που ενέπνεε η ηλικία του, αφού όλοι τον θεωρούσαν «Νέστορα των Ελλήνων πολιτικών». Στην πραγματικότητα, έπαιξε το ρόλο ενός κατά κάποιο τρόπο «επιτίμου προέδρου», καθόσον τα προεδρικά του καθήκοντα τα άσκησαν οι κατά πολύ νεότεροί του αντιπρόεδροι Ανδρέας Μεταξάς, Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος, Ιωάννης Κωλέττης και Ανδρέας Λόντος.

Στις 18 Μαρτίου 1844, ο Πανούτσος Νοταράς ολοκλήρωσε τη διαδρομή του στα κοινά. Αποσύρθηκε στην ιδιαίτερη πατρίδα του, όπου πέθανε στις 18 Ιανουαρίου 1849, σε ηλικία 108 ετών.

ΠΗΓΗ: sansimera.gr